

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2022-09-24

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille suunnattua UR:n ohjelmaa *Ajankohtaista suomeksi*. Minä olen Heidi Liekola ja tämän ohjelman teemana on Ruotsin vaalit seuraavin aihein:

Valta vaihtuu Ruotsin valtiopäivillä Kouluvaalit jännittivät ja innostivat oppilaita

Valta vaihtuu Ruotsin valtiopäivillä

Moderaattien johtama oikeistoblokki voitti Ruotsin valtiopäivävaalit täpärästi ja saa 176 paikkaa. Sosiaalidemokraattien johtama punavihreä blokki saa puolestaan 173 valtiopäiväpaikkaa. Vaalitulosta tarkoittaa sitä, että valta vaihtuu Ruotsissa. Södertörnin korkeakoulun valtiotieteilijä Jaakko Turunen kommentoi vaalitulosta näin:

Jaakko Turunen, valtiotieteilijä

Näissä vaaleissa kävi aika perinteinen ruotsalainen tapaus, että voittanut puolue, sosiaalidemokraatit, eivät kumminkaan pääse siihen pääministerin paikalle. Vaan tämä blokkipolitiikka edelleen vaikuttaa Ruotsin politiikkaan niin, että se joka joukkue saa enemmistön, niin he lähtevät rakentamaan hallitusta. Nyt kävi näin, että se on Kristerssonin joukkue, joka rakentaa hallitusta.

Mikäli hallitusneuvottelut onnistuvat, Moderaattien Ulf Kristerssonista tulee uusi pääministeri. Jaakko Turusen mukaan erimielisyydet ulko- ja turvallisuuspolitiikassa voivat hankaloittaa neuvotteluja.

Jaakko Turunen, valtiotieteilijä

Sanoisin vielä näin, että just nää suuret kysymykset kuten Nato-jäsenyys voi olla semmoinen tekijä, joka sitten saa ihan yllätyksiä aikaan hallitusneuvotteluissa. Ja voi olla, että joudutaan lähtemään sille tielle, että rakennetaan tämmönen suuri koalitio, jossa myös sosialidemokraatit olisi mukana

oikeistoblokki
högerblock
valtiopäivä-
vaalit
riksdagsval
täpärästi
med nöd och
näppe
valtiotieteilijä
statsvetare
joukkue
lag
rakentaa
hallitus
bilda en regering
hallitus-
neuvottelut
regerings-
förhandlingar
erimielisyys
menings-
skiljaktighet
ulko- ja
turvallisuus-
politiikka
utrikes- och
säkerhetspolitik

Vaalien suurin voittaja on Ruotsidemokraatit, joka on nyt valtiopäivien toiseksi suurin puolue Sosiaalidemokraattien jälkeen. Puoluetta kannattivat etenkin nuoret alle 30-vuotiaat äänestäjät.

Jaakko Turunen, valtiotieteilijä

Toinen tämmönen laajempi trendi, mikä koskee Ruotsia ja koskee Eurooppaa ja länsimaita yleensä, on se, että varsinkin nuorison arvomaailma on heilahtanut vasemmalta enemmän oikealle. Ja jos me katotaan miten nuoret on äänestänyt, niin nuorten keskuudessa Moderaatit ja Ruotsidemokraatit on paljon suosittumia kun sitten kaikkien äänestäjien keskuudessa yleensä. 30 ja sitä nuoremmat niin oikeisto on selkeästi vahvempi, sosiaalidemokraattien kannatus on korkeinta eläkeläisten keskuudessa.

hankaloittaa

försvåra,

komplitera

tekijä

faktor

kannattaa

stödja

arvomaailma

värdegrund

heilahtaa

svänga

keskuudessa

bland

Kouluvaalit jännittivät ja innostivat oppilaita

Ruotsissa järjestettyjen kouluvaalien tarkoituksena on näyttää oppilaille miten äänestysprosessi ja vaalit toimivat. Tukholman ruotsinsuomalaisen koulun seitsemäsluokkalaiset Selma ja Hilda odottivat vaaleja jännityksellä.

Selma

Se tuntuu suurelta vastuudelta, että sai olla mukana ja tekee jotain. Tulevaisuudessa siitä tulee vielä isompi asia. Ja mun mielestä politiikka on aika jännittävää myös.

Mikä sua kiinnostaa siinä?

No miten maata johdetaan ja mitä tapahtuu.

Hilda

Niin munkin mielestä politiikka on aika iso asia. Ennen mä en ollut niin kiinnostunut siihen, mutta nyt mä tiedän siitä enemmän. Ja nyt se on niinku, että sit mulla tulee enemmän kysymyksiä, että mitä mä haluan tietää. Ja sit mä aloin aatella, että mitä ne eri puolueet haluaa, jos ne haluaa samoja juttuja, ketkä voisi työskennellä yhdessä ja ketkä ei.

Mikä teitä jännitti siinä?

äänestys-

prosessi

röstnings-

förfarande

jännityksellä

med spänning

vastuu

ansvar

puolue

parti

työskennellä

yhdessä

samarbeta

vaalilukaali,

äänestyspaikka

vallokal

reilu

här: drygt, över

valmistautua

förbereda sig

sairaanhoito

sjukvård

ampumiset

skjutningar

Hilda

Minkälaista se tulee olemaan, jos se on niinku aikuiset äänestää, että jos se näyttää samalta kuin niiden vaalilukaaleissa.

Selma

Ne tulokset mitä nuoremmat äänestää, se oli musta jännittävää.

Moderaatit voittivat kouluvaalit reilulla 27 prosentilla ja toiseksi eniten ääniä keräsivät ruotsidemokraatit. Kouluvaaleihin osallistui 1442 koulua ja äänestysprosentti oli 77,9.

Miten te valmistauduite kouluvaaleihin?

Hilda

Mä tein semmosen valkocompass. Siinä oli kysymyksiä ja sai nähdä, että mikä puolue puolue sopii itselleen.

Selma

Mä kysyin paljon mun vanhemmilta ja sitten mä tutkin internetistä ja katsoin mistä mä tykkään ja silleen.

Minkälaiset asiat ja kysymykset on teille tärkeitä, kun te mietitte, että mitä te äänestätte?

Selma

Miten luontoa huolletaan ja sairaanhoito.

Hilda

Niinkun ettei tuu liikaa ampumuksia ja semmosia rikoksia, luonto ja sitten ne sairaalat, ettei niissä oo liian pitkiä jonoja.

Tässä kaikki tällä kertaa. Hyvää kouluviikkoa!